

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ  
ІМ. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО  
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ  
НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ**

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА**

дисципліни підготовки бакалаврів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 024 Хореографія

(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю» для студентів спеціальності 024 Хореографія

2, 3, 4, 5 семестр (денна форма навчання), 1, 2, 5 семестр (заочна форма навчання)

Розробник: ст.викладач Бойко А.Б

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол від «30 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства

\_\_\_\_\_ (Сосіна В.Ю.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від “ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року № \_\_\_\_

Голова \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету ПК ПП ПЗО

Протокол від. “ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року № \_\_\_\_

Голова \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
(підпис) (прізвище та ініціали)

© \_\_\_\_\_, 20\_\_ рік

© \_\_\_\_\_, 20\_\_ рік

## ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму (спеціальності) «Хореографія»

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теорія і методика викладання народно-сценічного танцю.

**Міждисциплінарні зв'язки:** теорія та методика викладання народно-сценічного танцю пов'язана з наступними предметами: мистецтво балетмейстера; класичний танець; український танець.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Основи дисципліни «Народно-сценічний танець».
2. Народно-сценічний танець як складова національної культури.
3. Структура та зміст уроку народно-сценічного танцю.

### **1. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**1.1. Метою** викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є надання студентам ґрунтовних знань із методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови народно-сценічного танцю, формування практичних навичок та умінь сценічного виконання та викладання даної дисципліни.

**1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни** «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є ознайомлення студентів з основними поняттями дисципліни «Народно-сценічний танець»; вивчення методики побудови уроку народно-сценічного танцю; оволодіння знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності.

**1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми** студенти повинні:

**знати :**

1. основи формування системи викладання народно-сценічного танцю;
2. методику побудови уроку народно-сценічного танцю, принципи його музичного оформлення;
3. методику створення комбінацій, етюдів;
4. специфіку викладання народно-сценічного танцю в навчальних закладах та хореографічних колективах різного спрямування;

**вміти :**

1. виконувати вправи екзерсису біля станка та на середині залу;
2. створювати навчальні комбінації біля станка та на середині залу;
3. провести частину уроку на практичних заняттях.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин, 10 кредитів ECTS.

### **2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:**

Лекції – 14 год.; практичні заняття –164 год.; самостійна робота – 152 год.; всього –330 годин (денна форма навчання) і лекцій – 6 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота – 180 год.; всього 210 годин (заочна форма навчання)

### **Змістовий модуль 1. Основи дисципліни « Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»**

#### **Тема 1. Витоки народно-сценічного танцю.**

Витоки народно-сценічного танцю. Екзерсис біля хореографічного станка. Робота на середині залу. Робота над етюдами. Сценічне дихання. Завдання та принципи музичного оформлення уроку народно-сценічного танцю. Завдання та принципи роботи педагога. Основні терміни екзерсису біля станка. Музичний супровід занять. Акцент на національній манері виконання рухів.

#### **Тема 2. Особливості болгарського танцю.**

Напрямки болгарського танцю. Робота тіла при виконанні болгарського танцю: основні положення рук, положення рук та корпусу у парних танцях. Основні танцювальні рухи болгарського танцю: уклін, ходи, «скочі», «ситно», переступання-плетівки, підскоки, стрибки. Набуття навичок виконання елементів болгарського танцю. Виховання сприйняття національної манери та стилістики рухів, що вивчаються на середині залу.

### **Змістовий модуль 2. Основи дисципліни « Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»**

#### **Тема 1. Основи народно-сценічного танцю.**

Загальні і своєрідні риси екзерсисів класичного і народного-сценічного танців. Основні принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці: від простих рухів до складних; контрастне чергування рухів (повільних і швидких, дрібних, гострих і широких). Особливості термінології народно-сценічного танцю. Термінологія, що відображає сутність вправи, її зміст.

#### **Тема 2. Особливості російського танцю.**

Напрямки російського танцю. Робота тіла при виконанні російського танцю: основні положення рук, положення рук та корпусу у парних танцях. Основні танцювальні рухи російського танцю: уклін, ходи, «вірвовочки», «хлопавки», дріб, присядки, стрибки. Набуття навичок виконання елементів російського танцю. Виховання сприйняття національної манери та стилістики рухів, що вивчаються на середині залу.

### **Змістовий модуль 3. Народно-сценічний танець як складова національної культури.**

#### **Тема 1. Особливості народного танцювального мистецтва Польщі.**

Види польських народних танців. Робота тіла при виконанні польського народного танцю: позиції рук, положення рук та корпусу в парних танцях. Основні рухи польського танцю «Полонез»: основний крок, перше та друге тримання, dos a dos. Постановка польського танцю «Полонез». Використання основних рухів та фігур при постановці етюду.

Основні рухи польського танцю «Мазурка»: положення ніг та рук, «ключі», pas gala, pas marshe, pas de bourree, «отбіяне» та інші. Постановка польського танцю «Мазурка».

#### **Тема 2. Угорське народне хореографічне мистецтво.**

Характерні риси угорських народних танців. Робота тіла при виконанні угорського народного танцю: позиції рук, положення рук та корпусу у парних танцях. Основні танцювальні рухи угорських танців: основний хід, «ключі»,

«голубці», «віршовочки». Набуття навичок виконання елементів угорського танцю. Положення ніг та рук. Положення корпусу і рук у парному танці. Постановка угорського танцю «Чардаш».

#### **Змістовний модуль 4. Структура та зміст уроку народно-сценічного танцю.**

**Тема 1.** Структура та рівні складності уроку народно-сценічного танцю.

Структура уроку народно-сценічного танцю. Принципи послідовності вправ біля станка в народно-сценічному танці. Набуття навичок виконання вправ біля станка другого та третього рівня складності. Більш ускладнені сполучення з широким використанням ракурсів. Складні вправи для розвитку пластичності корпусу та рук у характері й манері народно-сценічних танців, що вивчаються на середині залу. Методично обґрунтована послідовність вправ і рухів. Використання різноманітних поз і ракурсів національних танців.

**Тема 2.** Особливості молдавського танцю.

Загальна характеристика молдавських народних танців. Ходи і рухи на місці у молдавських народних танцях. Положення рук у молдавських танцях. Основні рухи молдавського танцю «Молдовеняска»: положення рук та ніг, основний крок, крок із підскоком, боковий крок-підбивка та інші. Розташування виконавців і положення рук у парі. Повороти в парі. Стрибки. Постановка молдавського танцю «Молдовеняска».

**Тема 3.** Білоруське танцювальне мистецтво.

Загальна характеристика білоруських танців. Класифікація білоруських народних танців. Положення рук у білоруських танцях. Ходи і рухи в білоруських танцях. Основні рухи білоруського танцю «Лявониха»: положення рук та ніг, основний крок, боковий крок-підбивка, «молоточки», притупи та інші. Розташування виконавців і положення рук у парі. Постановка білоруського танцю «Лявониха».

**Тема 4.** Особливості іспанського сценічного танцю.

Історія виникнення іспанських танців. Типи іспанських танців. Класифікація іспанських танців. Робота тіла при виконанні іспанського танцю: позиції рук, положення рук та рухи руками у іспанських танцях. Основні танцювальні рухи іспанського танцю «Хота», «Пасодобль». Основні рухи іспанського танцю стилю фламенко: постановка корпусу, позиції ніг і рук, рухи рук, плескання в долоні, кроки вперед і вбік, вистукування, оберти, опускання на коліна. Сепатеадо – вистукування. Постановка танцювального етюд у іспанському характері.

### **3. Рекомендована література.**

#### **Базова:**

1. Александрова В. Испанские народные танцы/ В.Александрова. – Л., 1959.
2. Алексютрович Л. Белорусские народные танцы/ Л.Алексютрович. – Минск, 1978.
3. Бондаренко Л. Танцювальні композиції та етюди танців на-родів світу/ Л.Бондаренко, А.Бердовський. – К.: «Музична Україна», 1975.

4. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю/ В.Володько. – К., 2006.
5. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю/ О.Голдрич. – Львів:СПОЛОМ, 2006.
6. Гребенщиков С. Сценические белорусские танцы/ С.Гребенщиков. – Минск, 1974.
7. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю/ Є.Зайцев. – К., 1975 (I і II частини).
8. Королева З. Хореографическое искусство Молдавии/ З.Королева. – Кишинев, 1970.
9. Курбет В. Молдавские народные танцы/ В.Курбет, М.Мардарь. – Кишинев, 1969.
10. Лопухов А. Основы характерного танца/ А.Лопухов, А.Ширяев, А.Бочаров. – Л. – М., 1939.
11. Стуколкина Н. Четыре экзерсиса. Уроки характерного танца/ Н.Стуколкина. – М., 1972.
12. Ткаченко Т. Народные танцы/ Т.Ткаченко. – М., 1975.
13. Устинова Т. Избранные русские народные танцы/ Т.Устинова. – М., 1996.

#### **Допоміжна:**

1. Ваганова А.Я. Основы классического танца / А.Я.Ваганова. // – Л.: Искусство, 1963. – 180с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. – К.: Музична Україна, 1975.
3. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. – К.: Мистецтво, 1963.
4. Лопухов Ф. Шестьдесят лет в балете / Ф.Лопухов. // – М.: Искусство, 1966. – 366с.
5. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца: Кн. для учащихся / В.М.Пасютинская. // – М.: Просвещение, 1985. – 223с.
6. Смирнов И. Искусство балетмейстера. – М.: Просвещение, 1982.

#### **4. Форма підсумкового контролю успішності навчання.**

Залік ( 2, 4, 5 семестр денна форма, 2, 5 семестр заочна форма навчання).

#### **5. Засоби діагностики успішності навчання:**

- здача практичних нормативів;
- здача теоретичного матеріалу;
- виконання самостійних робіт;
- здача семестрових заліків.

#### **6. Екзаменаційні вимоги**

1. Народно-сценічний танець та його зв'язок з класичним танцем.
2. Послідовність та обґрунтування рухів біля станка в народно-сценічному танці.

3. Різновиди *battements tendus* в народно-сценічному танці.
4. Методика виконання *battements tendus* 1; 3; 4.
5. Методика виконання допоміжних *battements tendus* 2; 5.
6. Відмінності у виконанні *rond de jambe par terre* в класичному та народно-сценічному танцях.
7. Історія виникнення руху *pas tortilla*.
8. Характеристика та різновиди *flic-flac* в народно-сценічному танці.
9. Відмінності руху «вірвовочка» в українських, російських та угорських танцях.
10. Використання та різновиди перестукувань ногами в танцях світу.
11. Хореографічна лексика, характерна для різних народів в її історично-еволюційному розвитку.
12. Особливості побудови екзерсису народно-сценічного танцю.
13. Методика підготовки та проведення уроку з народно-сценічного танцю.
14. Структура занять з народно-сценічного танцю.
15. Джерела та шляхи розвитку народного танцю.
16. Класифікація російських народних танців.
17. Особливості та типи іспанських сценічних танців.
18. Дати характеристику першій групі вправ біля станка.
19. Дати характеристику другій групі вправ біля станка.
20. Особливості виконання каблучних вправ.
21. Дати характеристику угорського танцю «Чардаш».
22. Дати характеристику польського танцю «Мазур».
23. Техніка виконання і методика навчання рухам болгарського народного танцю.
24. Основні танцювальні рухи болгарського танцю.
25. Характерні особливості болгарських народних танців.
26. Характеристика основних елементів болгарського танцю «Хоро».
27. Характеристика основних елементів болгарського танцю «Ричениця».
28. Техніка виконання і методика навчання рухам російського народного танцю.
29. Техніка виконання і методика навчання рухам молдавського народного танцю.
30. Техніка виконання і методика навчання рухам білоруського народного танцю.
31. Техніка виконання і методика навчання рухам польського народного танцю.
32. Техніка виконання і методика навчання рухам угорського народного танцю.
33. Техніка виконання і методика навчання рухам іспанського народного танцю.
34. Техніка виконання і методика навчання рухам італійського народного танцю.